

MTK:n sokerijuurikasvaliokunnan Pekka Myllymäki: Viljelijän osuus sokerin myyntituotoista turvattava komission tekemällä hintaraportoinnilla

Mynämäkeläinen Pekka Myllymäki on yksi kolmesta asiantuntijasta, joita Euroopan parlamentin maatalousvaliokunta kuulee Brysselissä heinäkuussa. Asialistalla on, miten EU:n sokerimarkkinoiden kiintiöjärjestelmästä luopuminen vaikuttaa eurooppalaisiin viljelijöihin. Myllymäen mukaan sokeritehtaansa omistavien viljelijöiden asema toimialaneuvotteluissa on turvattu, kun taas ei-omistajien neuvotteluasema uhkaa heiketä.

- Juurikkaasta on sovittava, kuinka paljon sokerin todellisesta myyntihinnasta kuuluu viljelijälle. Nyt uudistuksessa juurikasta ostava teollisuus koettaa hämärtää tätä alalla pitkään vallinnutta perusasiaa uudistuksen sivutuotteena. Viljelijälle tulee turvata oikeudenmukainen osuus myydyin sokerin ja juurikasleikkeen tuotosta, Myllymäki sanoo.

Sokeritoimialalla lopputuotteet ovat sokeri sekä eläinrehuna käytettävänä juurikasleike. Tuotteet myydään tehdasprosessin jälkeen seuraavan vuoden aikana.

- Viljelijällä puolestaan on tilallaan sokerijuurikas, jonka keväällä tapahtuvasta kylvöstä syksyn tehtaalle toimittamiseen kuluu noin kahdeksan kuukautta. Ennen kevätkylvöä viljelijällä olisi oltava sovittuna juurikkaan toimitussopimus alan yleisten ehtojen mukaisesti, erityisesti juurikkaan hinnan osalta.

Myllymäen mukaan tämä neuvotteluasetelma on nyt muuttumassa.

- Se synnyttää jaon kahden kerroksen väkeen. Ne viljelijät, jotka omistavat sokeritehtaansa, saavat varmuudella osinkonsa tai osuuskuntaosuutensa perusteella osansa sokeritehtaan tuotosta. Toisaalla ovat ne viljelijät, jotka ovat vain raaka-aineen tuottajia sokeritehtaalte.

- Ero syntyy juurikkaan kylvön ja jalostuksen jälkeisen sokerivuoden pituudesta: on hyvin vaikeaa sopia, mikä on keväällä 2017 kylvetyin juurikkaan osuus vuoden 2018 kesäkuussa myytävästä sokerista, Myllymäki sanoo.

Toisin kuin Suomessa, esimerkiksi valtaosa Hollannin, Ranskan ja Saksan viljelijöistä omistaa sokeritehtaansa.

Jotta alan pelisäännöt olisivat reilut, vähimmäisvaatimuksena olisi Myllymäen mukaan sovittava taulukosta, jossa määriteltäisiin sokerituoton jakaminen.

- Koska ei-omistajat joutuvat neuvottelemaan tämän etukäteen, on uudistukseen lisättävä luotettava sokerin hintaraportointi. Ei-omistajilla on silti erityinen riski joutua tilinpäätös-, emoyhtiö-, rahoituskulu- ja rojalitikkailun kohteeksi. Tämä tarkoittaa järjestelyjä, joilla sokeriyritys siirtää sokerin myyntituotot viljelijältä näkymättömiksi.

Myllymäki haluaa nähdä vuoden 2017 uudistuksen myös mahdollisuutena, jossa bio- ja kiertotalous saa vauhtia juurikassokerin nykyisistä tuottajamaista, kuten Suomesta.

- EU:n tiedeyhteisön ja eri bioalojen yritysten kasvupotentiaali tulee parhaiten hyödynnetyksi, kun nykyiset juurikassokeria tuottavat maat pysyvät mukana "sokeriperheessä". Seuraava innovaatio sokerista voi hyvin syntyä suomalaisen maatalouden, kemian- ja metsäteollisuuden saumakohdasta.

- Uudistuksessa ei saa antaa tapahtua hallitsematonta ja vain hetkelliseen sokerimarkkinoiden kulmakertoimeen perustuvaa tuotannon keskittymistä muutaman jäsenmaahan. Kun nojaudumme aiempiin EU-politiikan huippukokouslinjauksiin maataloustuotannon turvaamisesta koko EU:n alueella, varmistamme paitsi kestäväen biotalouden nousun, myös ruokaturvan koko unionin alueella. Näistä syistä Suomi haluaa pitää kiinni juurikassokerin tuotannosta, Myllymäki sanoo.

- EU:n toiminta tiivistyy tehtyihin sopimuksiin ja niiden kunnioittamiseen. Esimerkiksi brittien neuvottelemaa jäsenmaksualennusta on noudatettu ja samoin tullaan noudattamaan tuoretta kansanäänestyspäätöstä. Tämän vuoksi EU:n tulee nyt erityisen tarkasti sokeriuudistuksessakin pitää huolta, että se toimii myös pienen jäsenmaan näkökulmasta uskottavalla tavalla; sokeria tulee jatkossa tuottaa niissä EU-maissa, jotka ovat sopeutuneet aiempiin uudistuksiin ja sopimuksiin, vaatii Myllymäki.